

18.03.2013

Ryj/3

§ 306

Kaupunginhallituksen käsiteltäväksi otettu asia: Metroliikenteen turvapalvelujen hankinta

Pöydälle 18.03.2013

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa liikennelaitos -liikennelaitoksen (HKL) neuvottelemaan ja tekemään Palmia -liikelaitoksen kanssa yhteistyösopimuksen open book -periaatteella HKL:n tarvitsemien HKL:n kiinteistöjen, metron, juna-asemien, Suomenlinnan liikenteen terminaalien sekä raitioliikenteen turvapalveluiden toimittamisesta kaudelle 1.11.2013 – 31.10.2017 niin, että ensimmäisen vuoden 1.11.2013 – 31.10.2014 kokonaiskustannukset (vuoden 2013 hintataso) ovat enintään 4.225.000 euroa. Laituriovien asennusvaiheen ja Länsimetron käyttöönoton edellyttämät palvelutarpeen lisäykset tuodaan erikseen johtokunnan päätettäväksi.

Esittelijä

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti 7.3.2013 § 36, että metroliikenteen turvapalveluiden hankinta kilpailutetaan seuraavasti:

Tarjousvertailu tulee tehdä niin, että hinnan osuus pisteityksessä on 75 % ja laadun osuus 25 %. Tarjosten arviointiperusteet ja pisteityksen yksityiskohdat on vielä tarkennettava. Lisäksi hankintaan on lisättävä kuvaus sopimuksen aikaisesta laadun seurannasta, kehityksestä ja mahdollisista laatukannustimista ja palvelukuvaukset on vielä viimeisteltävä ajalle 2013 - 2015.

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan esittelijän päätösehdotus asiassa oli sama kuin nyt kaupunginhallituksen esityslistalla oleva esittelijän päätösehdotus kaupunginhallitukselle.

Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunta päätti asiasta äänin 7-2. Asian tarkempi käsittely johtokunnassa ilmenee päätöshistoriasta.

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti 11.3.2013 § 19 ottaa liikennelaitos liikelaituksen johtokunnan 7.3.2013 § 36 tekemän päätöksen metroliikenteen turvapalveluiden hankinnasta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Päätös on liitteenä 1.

Asiassa on kysymys turvapalvelujen hankinnasta metroliikenteen vartiointin nykyisen, 1.11.2008 Securitas Oy:n kanssa solmitun sopimuksen päättyessä 31.10.2013. Uusi sopimus on tarkoitus tehdä vähintään ajalle 1.11.2013 – 31.10.2017, ja se tulisi kattamaan kaikki nykyiset vartiointipalvelut.

Uuden sopimuksen voimassaoloaikana metroliikenne laajenee Länsimetroon 1.1.2016, ja 2016 syksyllä siirrytään täysautomaattijoon. Muutosten johdosta liikennelaitos -liikelaitos on pitänyt tarpeellisena muuttaa vartiointikonseptia nykyisestä. Nykyisessä vartiointikonseptissa osalla asemista on asemavartija/järjestyksenvalvoja ja junissa kiertää lain mukaisia järjestyksenvalvontapartioita. Tällä hetkellä Securitas Oy:n metrovartiointi työllistää noin 100 henkilötyövuotta.

Uuden sopimuskauden alusta vartiointin konseptia uudistetaan. Uudella turvallisuusvalvontajärjestelyllä pyritään luomaan nykyistä enemmän turvallisuudentunnetta metroon. Uudessa sopimuksessa asemavartijat ovat edelleen järjestyksenvalvoja, mutta heidän profiiliaan muutetaan asiakaspalvelun suuntaan. Junapartioiden toiminta säilyy nykyisen kaltaisena, ja he ovat edelleen järjestyslain mukaisia järjestyksenvalvoja. Uuden sopimuskauden alkaessa noin 60 % henkilötyövuosista tehtäisiin asemavalvojatehtävissä ja noin 40 % junapartioissa. Palvelun paremman kohdentamisen avulla ostettavan palvelutuotannon määrää voidaan supistaa uudessa sopimuksessa noin 11 %:lla.

Automaattijoon siirtyminen 2015 ja Länsimetron liikennöinnin alkaminen vuoden 2016 alussa edellyttävät muutoksia vartiointinissa. Siirryttäessä automaattijoon kuljettajan kanssa (RAO) asemavalvojen määrää lisätään. Länsimetron liikennöinnin alkaessa sekä asemavalvojen että junapartioiden määrä lisääntyy noin 25 henkilövuodella. Syksystä 2016 alkaen täysautomaattiseen metroon siirryttäessä asemavalvojat korvataan junavalvojilla, joiden työpanos on noin 100 henkilötyövuotta. Junapartioiden työpanos on noin 50 henkilötyövuotta.

Junavalvojat tulevat liikennelaitos -liikelaituksen palvelukseen. Automaattijoon siirryttäessä junavalvoja on tarpeen kouluttaa lisää

mm. asemavalvojista. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä turvallisuuspalvelut tuottavan organisaation kanssa.

Vartiointisopimukseen sisältyvä työmäärä vaihtelee sopimuskauden aikana, koska eri vaiheiden tarkkoja suoritelmääriä ja eri vaiheiden kestoja on varsin vaikea ennakoida tarkkaan. HKL on alustavasti neuvotellut Palmian kanssa siitä, että koko automatisoinnin loppuvaiheen ja Länsimetron käyttöönottovaiheen aikana palvelut ostettaisiin kaupungin sisäisenä in-house ostona Palmialta. Liikennelaitos -liikelaite on selvittänyt myös tarjouskilpailun järjestämistä, mutta johtokunnan esityslistalla ilmenevän mukaisesti suora hankinta Palmialta on katsottu parhaaksi vaihtoehdoksi monivaiheisessa muutostilanteessa.

Sopimus olisi voimassa 31.10.2017 saakka. Laituriovien asennusvaiheen ja Länsimetron käyttöönoton edellyttämät palvelutarpeen lisäykset päätetään erikseen liikennelaitos -liikelaiteksen johtokunnassa.

Liikennelaitos -liikelaite maksaa Palmia -liikelaitekselle todellisten kustannusten mukaan, kuitenkin niin, että sopimuksen kokonaiskustannukset ensimmäisen vuoden (1.11.2013 - 31.10.2014) osalta ovat vuoden 2013 hintatasossa 4,225 milj. euroa. Mikäli toteutuneet kustannukset alittavat perustilauksen kattohinnan 4,10 milj. euroa, jaetaan säästö sopimuspuolten kesken puoliksi.

Asiaa on käsitelty 23.1.2013 johtajistossa ennen asian saattamista liikennelaitos -liikelaiteksen johtokuntaan. Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä 23.1.2013 § 11 kehottaa liikennelaitos -liikelaitesta jatkamaan Palmia -liikelaiteksen kanssa neuvotteluja metroliikenteen vartiointin hankinnasta

Esittelijä toteaa, että sopimuksen tekeminen kaupungin oman palveluntuottajan kanssa on perusteltua kyseisessä muutostilanteessa. Palmia -liikelaiteksella on erittäin hyvät edellytykset huolehtia joustavasti sopimukseen sisältyvien henkilömuutosten hallinnasta. Mikäli turvapalvelut kilpailutettaisiin, olisi tarkoituksenmukainen sopimuskausi vain noin kolme vuotta, ja mahdollinen kilpailuttamalla saatu hintataso olisi todennäköisesti korkeampi kuin Palmia -liikelaiteksen kanssa neuvoteltu.

Esittelijä esittää, että kaupunginhallitus päättäisi metroliikenteen turvapalvelujen hankinnasta liikennelaitos -liikelaiteksen johtokunnan esittelijän ehdottaman mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

18.03.2013

Ryj/3

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennus- ja ympäristöintia johtavan apulaiskaupunginjohtajan päätös 11.3.2013

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Palmia
HKL

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 07.03.2013 § 36

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päätti, että hankinta kilpailutetaan seuraavasti:

Tarjousvertailu tulee tehdä niin, että hinnan osuus pisteytyksessä on 75 % ja laadun osuus 25 %. Tarjousten arviointiperusteet ja pisteytyksen yksityiskohdat on vielä tarkennettava. Lisäksi hankintaan on lisättävä kuvaus sopimuksen aikaisesta laadun seurannasta, kehityksestä ja mahdollisista laatukannustimista ja palvelukuvaukset on vielä viimeisteltävä ajalle 2013 - 2015.

Käsittely

07.03.2013 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Lilja Tamminen: Johtokunta päättää palauttaa esityksen valmisteluun siten, että esityksessä huomioidaan kaupunginhallituksen linjaus kaupungin suorahankintamenettelyistä ja kilpailuttamatta jättämisestä, joka huomioi EU-direktiivin kuntien kilpailuneutraliteetista. Johtokunta pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon menettelystä.

Vastaehdotus:

Sakari Oka: Esitän, että hankinta kilpailutetaan esittelijän ehdotuksen kohdan (16) mukaisesti.

Kannattajat: Sinikka Vepsä

1 äänestys

18.03.2013

Ryj/3

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Esitän, että hankinta kilpailutetaan esittelijän ehdotuksen kohdan (16) mukaisesti.

Jaa-äännet: 2
Otso Kivekäs, Riina Simonen

Ei-äännet: 7
Kari Kälviä, Kimmo Kokkila, Ari Lehtinen, Sakari Oka, Marjaana Syrjälä, Lilja Tamminen, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

06.02.2013 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Jyri Kaisla, turvallisuuspäällikkö, puhelin: 310 35405
jyri.kaisla(a)hel.fi

Kaupunginjohtaja/J 23.01.2013 § 11

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä kehottaa liikennelaitos - liikelaitosta jatkamaan Palmia -liikelaitoksen kanssa neuvotteluja metroliiikenteen vartioinnin hankinnasta.

Päätöksen perustelut

Metroliiikenteen vartioinnin nykyinen sopimus on solmittu Securitas Oy:n kanssa. Sopimus on voimassa 1.11.2008 - 31.10.2013.

Nykyisessä vartiointikonseptissa osalla asemista on asemavartija/järjestyksenvalvoja ja junissa kiertää lain mukaisia järjestyksenvalvontapartioita. Asemavartija opastaa ja avustaa matkustajia, toimii ensi vasteena tarkistaen teknillisiä hälytyksiä ja tarvittaessa pitää yllä järjestystä. Asemavartija myös varmistaa aseman avauksen ja sulkemisen sekä tekee liikennehenkilökunnan pyynnöstä junatarkistuksia, esimerkiksi junan tyhjentämisen pääteasemilla. Tällä

hetkellä Securitas Oy:n metrovartiointi työllistää noin 100 henkilötyövuotta.

Uusi sopimus on tarkoitus tehdä vähintään ajalle 1.11.2013 – 31.10.2017. Uuden sopimuksen voimassaoloaikana liikenne laajenee Länsimetroon 1.1.2016 ja vuoden 2016 aikana siirrytään metron automaattiajoon. Muutosten johdosta vartiointikonseptia on tarpeen muuttaa.

Uuden sopimuskauden alusta vartiointin konseptia uudistetaan lisäämällä henkilökunnan läsnäoloa ja näkyvyyttä. Uudella turvallisuusvalvontajärjestelyllä pyritään luomaan nykyistä enemmän turvallisuudentunnetta metroon.

Asemavartijat ovat edelleen järjestyksenvälvojiä, mutta heidän profiiliaan muutetaan asiakaspalvelun suuntaan. Virkapuku muuttuu haalareista asiakaspalveluvirkapuvuksi. Uudella sopimuskaudella noin 60 % henkilötyövuosista tehtäisiin asemavalvojatehtävissä. Junapartiot olisivat edelleen järjestyslain mukaisia järjestyksenvälvojiä.

Vuoden 2015 aikana alkava laituriovien asennus metroasemille muuttaa nykytilannetta siten, että junat lyhenevät kahden vaunuparin mittaiseksi ja vuoroväli lyhenee. Samalla joudutaan kulloinkin työn alla olevilla asemilla ajamaan yhdeltä laiturilta molempiin suuntiin, jolloin tarvittaneen lisähenkilökuntaa opastamaan matkustajia näillä asemilla. Erityisesti tämän vaiheen tarvitsemien lisäresurssien arvioiminen on vaikeaa.

Automaattiajoon siirryttäessä asemilla olevaa liikennehenkilökuntaa tullaan kutsumaan junavalvojiksi. Halukkaille metrojunan kuljettajille osoitetaan mm. liikenteen hoitoon liittyviä tehtäviä metroasemilla. Automaattiajossa junissa ei normaalitilanteessa tarvita liikennehenkilökuntaa, mutta mahdollisten teknisten häiriöiden tai muiden poikkeustilanteiden vuoksi on varauduttava junien käsiajoon tai siirtämiseen varikolle. Junavalvojen on siten oltava päteviä kuljettamaan tarvittaessa metrojunaa.

Automaattiajoon siirryttäessä nykyinen kuljettajamäärä ei riitä, vaan junavalvoja tulee kouluttaa lisää mm. asemavalvojistakin. Kaikkien junavalvojen on suunniteltu tulevan HKL:n palvelukseen. Länsimetron automaattiajovaiheessa junavalvojen työpanos tulee olemaan noin 100 henkilötyövuotta.

Tämän lisäksi järjestyksenvälvojestatuksella olevia vartiointiliikkeen palveluksessa olevia vartijoita tullaan työllistämään noin 40 henkilötyövuoden verran.

Siirryttäessä automaattiajoon asemilla olevien henkilöiden osaamista on muutettava selkeästi liikenteen hoidon suuntaan ja heillä tulee olla metroliiikenteen hoidon ja junan ajon mahdollistava pätevyys. Tästä henkilöstöstä suurin osa saataneen HKL:n sisältä. Muutos pienentää vartiointin toimeksiantoon sisältyvän työmäärän järjestyslain mukaista järjestyksenvalvontaa hoitaviin liikkuviin junapartioihin, minkä huomioon ottaminen voi olla toimittajille vaikeaa toimeksiannon kustannusten arvioinnissa.

Edellä mainittujen eri muutosten vuoksi uuteen vartiointisopimukseen sisältyvä työmäärä vaihtelee sopimuskauden aikana riippuen siitä, mikä automaattimetron toteutusvaihe kulloinkin on menossa. Haluttu konseptin muutos edellyttää myös vartiointin hoitavalta yritykseltä osallistumista ja sitoutumista kehitystyöhön sekä tarvittaessa toiminnan muuttamista kulloisiakin olosuhteita vastaaviksi.

Edellä sanotun vuoksi HKL on alustavasti neuvotellut Palmian kanssa siitä, että koko automatisoinnin loppuvaiheen ja Länsimetron käyttöönottovaiheen aikana palvelut ostettaisiin suorahankintana Palmialta. Koska eri vaiheiden tarkkoja suoritemääriä ja eri vaiheiden kestoja on varsin vaikea ennakoida tarkkaan, on suorahankinta Palmialta perusteltua.

Esittelijä toteaa, että sopimuksen tekeminen kaupungin oman palveluntuottajan kanssa on perusteltua kyseisessä muutostilanteessa. Palmialla on tarvittava turva-alan asiantuntemus ja toiminnalliset edellytykset operatiivisten muutosten edellyttämään joustavaan toimintaan.

Toimitusjohtaja Matti Lahdenranta ja toimitusjohtaja Antti Värtelä selostavat asiaa.

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi